

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

**DOBA
TRVÁNÍ**
45min

CÍLE LEKCE

- pochopit rámec Globálních cílů udržitelného rozvoje
- získat lepší přehled a povědomí o globálním tématu genderové rovnosti a na tomto základě modelovat efektivní a aktivní globální občanství
- pochopit, co je feminismus, proč toto hnutí začalo a za co feministky bojují

ZAŘAZENÍ LEKCE DO RVP (PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

ZAŘAZENÍ DO PŘEDMĚTU

Občanská výchova/ZSV
Anglický jazyk

ZÁKLADNÍ INFORMACE K TÉMATU

- <https://getupandgoals.cz/temata/gender/>

OBSAHOVÁ VÝCHODISKA TÉMATU

- <https://getupandgoals.cz/vychodiska-temat/>

VĚK: 11 – 14 let

STÁT: Česká republika

JAZYK: čeština

ZALOŽENO NA LEKCI: From where I stand

<http://cdn.worldslargestlesson.globalgoals.org/2016/07/Final-Gender-Equality-Lesson-Plan-1.pdf>

VÝUKOVÉ METODY

Práce ve skupině

Práce s textovým a obrazovým materiálem

Řízená diskuze

Modelové situace (příběh)

VÝUKOVÉ CÍLE TÉMATU

- Žáci chápou, co je feminismus, proč toto hnutí začalo a za co feministky bojují.
- Žáci chápou, že všechny společnosti procházejí dynamickými kulturními změnami následkem vnitřních procesů, které mnohdy podporují mezinárodní organizace. Jsou schopni uvést příklady, například některé místní nebo národní organizace bojující za ženská práva.
- Žáci jsou schopni uvést příklad globálního rámce, který se snaží prosazovat rovnost mužů a žen. Jsou schopni popsat cíl č. 5 programu SDG a také to, jakým konkrétním problémům ženy a dívky v nerovné společnosti čelí.
- Žáci jsou schopni uvést příklady žen a mužů (na místní, národní a mezinárodní úrovni), kteří bojují za ženská práva (jak historické, tak i současné osobnosti), například laureáty Nobelovy ceny.

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

POSTUP:

ÚVOD: SDGs (10 MINUT)

Představte studentům Agendu 2030 Globální cíle udržitelného rozvoje skrze video:

ČÁST 1 <https://www.youtube.com/watch?v=6qAbzDW6B9c>

(alternativa videa https://www.youtube.com/watch?time_continue=18&v=-p3_nIajTrI)

Pokud už video viděli, můžete na něj jen odkázat a přesunout se k druhé části videa (V opačném případě můžete zůstat jen u 1 ČÁSTI (či její alternativy) a 2 ČÁST už nepouštět, abyste neztratili mnoho z času):

ČÁST 2

<https://vimeo.com/album/4272816/video/181766755> (titulky v příloze)

Řekněte žákům, že v hodině se budete věnovat jednomu konkrétnímu cíli, a to cíli č. 5: Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek. Cíl jim představte, ptejte se, co se o cíli dozvěděli z videí (videa).

Pokud jste se rozhodli pustit video, kde je Emma Watson, můžete zmínit také org UN women a kampaň HE FOR SHE.

ČÁST 1: MYSLÍŠ, ŽE NA SVĚTĚ JE VELKÁ NEROVNOST POHLAVÍ? (10 MINUT)

Zeptejte se žáků na otázku - ať vstanou (zvednou ruku, udělají krok vpřed), pokud souhlasí.

→ Myslíš, že na světě je velká nerovnost pohlaví? (těch, co vyjádří souhlas, se zeptejte na konkrétní příklady (opakování z minulých lekcí), těch, co nesouhlasí, se zeptejte, proč si to myslí (příklady dobré praxe, rovnosti pohlaví)

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

V malých skupinkách, dvojicích diskutujte některé z následujících otázek:

- Jaký by byl svět, kdyby rovnost pohlaví fungovala všude?
- Jaká změna by to byla pro svět? A jaká změna by to byla pro tebe?
- Myslíš, že sám/sama můžeš něco udělat pro to, abychom směřovali k genderové rovnosti?
- Napadá tě nějaký mužský nebo vzor, který bys mohl(a) následovat? Například někdo slavný, kdo se tomuto tématu věnuje? (diskutujte seznam níže - vybraná jména. Doprovodte je obrázky.)

ČESKO

Františka Plamínková, Tomáš G. Masaryk, Milada Horáková, Olga Sommerová, Jiřina Šiklová, Fatima Rahimi, ambasadorky 5. cíle Barbora Nesvadbová a Simona Krainová

SVĚT

Chimamanda Adichie, Ting Ling, Maya Angelou, aktivistky jako Malála Júsfuzaj, Vandana Shiva a Wangari Maathai, političky a politici jako Ellen Johnson Sirleaf, Bénazír Bhutto, Vigdís Finnbogadóttir, Mary Robinson, Barack Obama, Justin Trudeau, Michelle Bachelet, právničky jako Šírín Ebadi, producentky, jako je Deniz Gamze Ergüven, herečky Emma Watson, Anne Hathaway, Meryl Streep, Reese Witherspoon, zpěvačky Beyoncé, Aretha Franklin, Nina Simone a další ženy všech možných profesí.

Můžete jim dát za úkol si 2 z osobností vybrat (1 ČR, 1 svět) a nechat je zjistit o nich více v této oblasti.

- Jak se k tomu tyto ženy dostaly? (jaký je jejich příběh?)
- Čemu konkrétně se věnují/věnovaly?
- Dosáhly ve svém snažení nějakých úspěchů?

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

ČÁST 2: PŘÍBĚH (10 MINUT)

Přečtete příběh Malaly, můžete ho přerušovat otázkami, které jsou do něj vepsané, nebo jej přečíst najednou a zeptat se žáků, o kom si myslí, že ten příběh je.

Příběh je napsán velmi jednoduchým jazykem pro mladší žáky, je možné, že budete chtít příběh obohatit/změnit pro starší skupinu.

ČÁST 3: FEMINISMUS A GENDEROVÁ NEROVNOST (15 MINUT)

DISKUZE (zapisujte hl. myšlenky diskuze na flipchart/tabuli a na závěr shrňte, co bylo řečeno. Doplňte názory studentů, příp. je uvádějte na pravou míru):

1) Je snaha o genderovou rovnost záležitostí moderní doby?

→ Zastánci ženských práv se objevovali již před 2400 lety. Řecký filozof Platón tehdy ve svém díle Ústava tvrdil, že by měl být zřízen systém péče o děti, který by tak ženám umožnil vstoupit do armády.

→ Mnoho žen samotných, jako Christine de Pizan, která v 15. století hlasitě kritizovala misogynii, nebo Sojourner Truth ve století 18., bojovaly za ženská práva.

→ Na konci 18. století napsala Mary Wollstonecraft významné dílo Obrana práv žen.

2) Co je to feminismus a jak souvisí s genderovou rovností?

Feminismus je naopak pojem relativně mladý (2. pol. 20. st.) a znamená **prosazování práv žen na základě rovnosti pohlaví**. Feministické skupiny se mnohdy podílejí na výzkumech, politice a prosazování práv a snaží se tak bojovat proti hlavním příčinám nerovnosti mužů a žen. I muži mohou být feministé a prosazovat změny.

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

PŘÍLOHY:

1) Příběh Malaly

Jednou kdysi dávno žila byla jedna dívka, která velmi ráda chodila do školy. Avšak žila na místě, kde političtí vůdci nechtěli, aby chodila do školy. Bylo běžné, že školy byly napadány a dívkám bylo zakázáno tam chodit.

Otázka 1: Co bys dělal(a), kdyby do tvé školy přišli úředníci/policisté/lidé z inspekce apod. a řekli ti, že už do školy chodit nesmíš? (nezáleží na tom, jestli bys byl chlapec/byla dívka)

Jednoho dne ta malá dívka, která měla tou dobou 11 let, začala na veřejnosti a na svém blogu prohlašovat, že dívky by měly mít možnost chodit do školy.

Otázka 2: Jak si myslíte, že lidé, kteří chtěli, aby dívky do školy nechodili, zareagovali?

However, Jenomže lidé, kteří byli mocní a nechtěli dívky ve školách ani vidět, ji začali zastrašovat a chtěli, aby s tím přestala. Věděli totiž, že hodně lidí po celém světě této dívce začalo naslouchat. Vyhrožovali jí, že jí ublíží, pokud toho nenechá.

Otázka 3: Kdyby tě někdo zastrašoval kvůli tomu, co si myslíš, přestal(a) bys to říkat?

Mladá dívka si ale nedala pokoj a dále světu říkala, co si myslí. A tak jednoho dne, když jí bylo 14 let, zrovna když jela autobusem ze školy domů, ji postřelil jeden muž. Kulkou se trefil přímo do hlavy. Naštěstí dívka nezemřela.

Otázka: Pokud by tě někdo zranil kvůli tomu, co si myslíš a tys to přežil(a), přestal(a) bys s tím potom?

Dívka byla převezena do jiné země a ze zranění se zotavila. Dokončila školu a pokračuje v tom, co kdysi začala: říká nadále nahlas světu, že dívky by měly mít právo na školní docházku.

Otázka: Co si o této dívce myslíš? Myslíš, že to, co udělala, mělo cenu? Mělo to nějaký smysl a vliv? Proč ano/proč ne?

Můžete nakonec prozradit, že ta dívka se jmenuje Malala Yousafzai a události se staly mezi lety 2008 a 2012. V roce 2014 získala Nobelovu cenu za mír a nyní je jednou z hlavních světových obhájkyň rovných práv na vzdělání pro všechny, speciálně pro dívky.

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

PŘÍLOHY:

2) Titulky:

Ahoj, jmenuji se Emma Watson.

Do roku 2030 musíme splnit náročný a naléhavý úkol, proto potřebuji vaši pomoc. Musíme se společně postavit globálním nerovnostem, skoncovat s extrémní chudobou a naučit se respektovat naši planetu. Podívejte se na tento krátký film a sami zjistěte, jak můžete využít vlastní kreativity a síly, abychom těchto cílů dosáhli. Děkuji!

Ahoj... Ahoj... Tak jste tam??? Právě jsem říkala, že musíme využít svých superschopností a kreativity, abychom dokázali splnit globální cíle OSN. Ale jak?

I když je planeta Země jen malá tečka ve vesmíru, nám, co na ní žijeme, přijde obrovská. Globální cíle se taky mohou zdát obrovsky těžké a nespílitelné. Ale když se zaměříte na to, abyste zlepšili věci v místě, kde žijete, můžete toho zvládnout opravdu hodně. Existují tři cesty, jak pomoci. Můžete VYNALÉZAT, INOVOVAT A DĚLAT OSVĚTU. Tak se připojte a vydejme se společně na bleskový výlet okolo Země, abychom se podívali, co mladí lidé už vymysleli.

1. Nejdříve zajedeme do krásného města Istanbulu v Turecku, kde potkáme Elif. Elif je vynálezce. Stejně jako v mnoha velkých městech i v Istanbulu je velké znečištění. Některá můžou být způsobená plasty vyrobenými z ropy. Elif nebyla šťastná z toho a tak přemýšlela, co by mohla udělat. Objevila nový přírodní plast vytvořený z banánových slupek. Ne, vážně. Je to levné, jednoduché k recyklování a můžeš si ho vyrobit ve vlastní kuchyni. A pokud máš rád banánové dezerty, nemůžeš opravdu prodělat. Ledaže bys jedl příliš moc.

2. Takže pojďme mluvit o záchodech. Tohle je Rohit. Žije v Banglore v Indii. Populace roste velmi rychle a tak je všude, dobře, odpad. Veřejný záchod spotřebuje 6 litrů vody na každé spláchnutí. To je strašně moc, kde je voda vzácná. Proto Rohit vynalezl záchod, který zachrání 50% vody. Pojmenoval to „Vacu-flush“. Jeho vynález vyhrál Mezinárodní vědeckou cenu a nyní je nadšený ze svého vlastního úspěchu. Můžeš být inovátorem, buď kreativní a přemýšlej jak zlepšit styl, jakým žijeme.

3. Vezměme si Urban Creators v Severní Philadelphii. Tato úžasná skupina teenagerů obnovila zpustlou půdu v nebezpečném, dezolátním sousedství. Postavili úspěšnou farmu, kde pěstují čerstvé potraviny a nyní zásobují stovky místních domácností a restaurací. Life Do Grow Farm změnila komunitu a učinila ji zdravější a bezpečnější pro každého.

// TÉMA: ROVNOST POHLAVÍ//

5. lekce: MISE: GENDEROVÁ NEROVNOST

PŘÍLOHY:

4. Nyní se přesuneme do Nigérie, která má jednu z nejrychleji rostoucích populací na světě. Tohle je tým Charis, skupina skvělých holek, která řeší velký problém. Tým Charis si uvědomil, že v části Nigérie je spousta lidí nemocných, protože odpadky nejsou náležitě uklizené. Proto vytvořili Discardious – mobilní aplikaci k nahlášení odpadu a k bezpečnému odvozu za pomoci ekologicky šetrných vozíků. Chápete? Někdy zdravější svět je jen jeden skvělý nápad. Mohl bys být aktivistou.

5. Melati a Isabel jsou sestry z Bali. Byly na misi k zastavení plastových tašek poškozujících jejich krásný ostrovní domov. Miliony plastových tašek končí v oceánu. Znečišťují vodu a poškozují mořský život. Melati a Isabel se rozhodly, že už to stačilo. Organizovaly petice a pláž vyčistily, a nyní jejich úsilí přesvědčilo jejich guvernéra k zákazu plastových tašek na Bali v roce 2018.

6. Na závěr pojďme do Jordánska. Tohle je Muzoon ze Sýrie. Žila v uprchlickém táboře. Mnoho dívek v táboře se muselo vdát tak mladě, že se musely vzdát svého vzdělání. Muzoon si myslela, že tohle byla velká chyba a vedla kampaň k přesvědčení rodičů, aby udrželi své dcery ve škole a neprovdávaly je příliš mladé. Všechny holky mají právo na dobré vzdělání. A jen se podívejte, čeho může jedna vzdělaná dívka docílit s dostatečným odhodláním.

Mladí vynálezci, inovátoři a aktivisté všude mění svět k dobrému. A ty můžeš také. Stačí mít jen zájem, být kreativní a spolupracovat. Pokud to všichni uděláme, do roku 2030 opravdu můžeme dosáhnout globálních cílů. Jen říkám.